

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

JUSTITS MINISTERIET
Civil- og Politiafdelingen

Dato: 12. marts 2008
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2008-150-0562
Dok.: ANS42524

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 222 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 22. januar 2008.

Lene Espersen

/

Lene Volke Roesen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 222 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Kan ministeren bekræfte, at tiltalen mod den i artiklen i Nyhedsavisen 21/1-08: ”Læge gav CPR-numre til Blekingegadebanden” nævnte læge blev frafaldet? I bekræftende fald bedes det oplyst med hvilken hjemmel tiltalen blev frafaldet og med hvilken begrundelse.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:

”Jeg har i anledning af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Statsadvokaten for København og Bornholm, der behandlede den såkaldte Blekingegadesag. Statsadvokaten har til brug for sin udtalelse indhentet en udtalelse fra Københavns Politi.

Det fremgår af udtalelsen fra Statsadvokaten for København og Bornholm, at statsadvokaten den 2. juni 1992 opgav påtale mod den person, der omtales i artiklen, for bl.a. overtrædelse af straffelovens § 152, stk. 2, jf. stk. 1, der vedrører videregivelse af fortrolige oplysninger.

Det fremgår endvidere, at påtalen blev opgivet i medfør af den dagældende § 723, stk. 1, i retsplejeloven, hvorefter påtale undlades i de tilfælde, hvor undersøgelsen ikke kan ventes at føre til, at en person findes skyldig til straf.

Endelig fremgår det af statsadvokatens udtalelse, at der efter de oplysninger, der findes i statsadvokaturens sagsakter, ses at være tale om, at påtale blev opgivet dels på grund af bevist stilling, dels på grund af forældelse.”

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

JUSTITS MINISTERIET
Civil- og Politiafdelingen

Dato: 4. marts 2008
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2008-150-0587
Dok.: ANS42454
+ bilag

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 310 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 5. februar 2008.

Brian Mikkelsen
fg. justitsminister

/
Lene Volke Roesen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 310 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Kan ministeren oplyse, om undersøgelser af PETs samarbejde med Mossad indgår i PET-Kommissionens undersøgelse?”

Svar:

PET-kommissionen har telefonisk oplyst over for Justitsministeriet, at kommissionen i sin undersøgelse også kommer ind på spørgsmålet om PET's samarbejde med udenlandske efterretningstjenester.

Der henvises endvidere til den daværende justitsministers besvarelse af 18. maj 1999 af spørgsmål nr. 376 fra Folketingets Retsudvalg (L 65 – bilag 62-66) og besvarelse af 20. maj 1999 af spørgsmål nr. 386 fra Folketingets Retsudvalg (L 65 – bilag 70-71). Kopi af besvarelserne vedlægges.

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

JUSTITS MINISTERIET
Civil- og Politiafdelingen

Dato: 4. marts 2008
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2008-150-0587
Dok.: ANS42455

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 311 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 5. februar 2008.

Brian Mikkelsen
fg. justitsminister

/
Lene Volke Roesen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 311 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes redegøre for PET’s samarbejde med den israelske efterretningstjeneste Mossad i 1970’erne og 80’erne, herunder oplyse, om det kan bekræftes, at PET var vidende om og tillod at Mossad gennemførte afhøringer af herboende palæstinensere?”

Svar:

Der henvises til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 310 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Som det fremgår heraf, kommer PET-kommissionen i sin undersøgelse også ind på spørgsmålet om PET’s samarbejde med udenlandske efterretningstjenester. Jeg finder derfor ikke at burde udtale mig om de i spørgsmålet anførte forhold.

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

JUSTITS
Civil- og Politiafdelingen

Dato: 12. marts 2008
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2008-150-0636
Dok.: LBN43019

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 448 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. marts 2008.

Lene Espersen

/
Lene Volke Roesen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 448 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministerens kommentarer udbedes til artiklen i Berlingske Tidende 11/3-08: ”Sagen vil ikke dø, men vidnerne risikerer at gøre det”, herunder især for så vidt afsnittet om hensynet til de berørte bl.a. de implicerede politifolk.”

Svar:

1. I den artikel, der henvises til i spørgsmålet, om sagen vedrørende Blekingegadebanden citeres forskellige personer bl.a. for, at der er behov for at sikre en hurtig afhøring af involverede personer i Justitsministeriet og i politiet, dels fordi nogle af de pågældende er oppe i årene, dels fordi de implicerede politifolk ”vil blive dybt frustrerede, hvis de ikke kommer af med deres oplysninger hurtigt”.

Det anføres også i artiklen, at Undersøgelseskommissionen vedrørende PET (PET-kommissionen) er ”decideret uegnet” til at foretage disse afhøringer, fordi der i sagen vedrørende Blekingegadebanden er brug for en vurdering af forholdet mellem ”det åbne og det lukkede politi” samt Justitsministeriet.

2. Justitsministeriet har modtaget vedlagte brev af 11. marts 2008 fra formanden for PET-kommissionen om kommissionens undersøgelse af forskellige aspekter af sagen vedrørende Blekingegadebanden.

Af brevet fremgår bl.a.:

”Der er i de seneste dage pågået en offentlig debat om PET’s og Justitsministeriets rolle i forbindelse med efterforskningen af et røveri i Lyngby i 1983 og mod Daells Varehus i 1986. Der er i debatten fremført forskellige synspunkter om PET-kommissionen, og der er udtrykt ønske om en supplerende undersøgelse af omstændighederne ved røverierne (en ”Blekingegadebandeundersøgelse”).

...

Den undersøgelse, som kommissionen har gennemført og gennemfører vedrørende PET’s (og evt. Justitsministeriets) rolle i efterforskningen af Blekingegadebanden og de omhandlede røverier, vil kunne belyse:

- de af Peter Øvig Knudsen fremsatte påstande om, at PET undlod at samarbejde med Lyngby Politi,

- spørgsmålet om danske myndigheder forsøgte at hindre udlevering af PFLP-folkene,
- spørgsmålet om de franske myndigheders interesse i at udlevere de nævnte PFLP-folk
- spørgsmål om de franske myndigheders tekniske undersøgelser af en del af de fra PFLP-folkene beslaglagte penge, spørgsmål om udlevering af en del af pengene og PET's interesse heri.

Jeg kan oplyse, at kommissionen har berammet mødedage for et antal vidner, som af kommissionen vil blive anmodet om at afgive forklaring med henblik på at belyse PET's forhold til det almindelige "åbne" politi.

Kommissionen finder ikke, at man nærmere kan undersøge den politimæssige efterforskning i Lyngby eller København eller beslutninger truffet af anklagemyndigheden i forbindelse med den senere straffesag mod medlemmerne af Blekingegadebanden."

Det fremgår endvidere af brevet, at kommissionen i sit arbejde med de anførte spørgsmål har inddraget et omfattende materiale fra PET, Justitsministeriet og Udenrigsministeriet, herunder akter fra Den Danske Ambassade i Paris. Desuden er kommissionen kommet i besiddelse af såkaldte arbejdskartoteker fra PET indeholdende oplysninger fra efterforskningen af Blekingegadebanden.

3. Som det fremgår af brevet, vil PET-kommissionens undersøgelse også belyse PET's forhold til det almindelige "åbne" politi, og der er i den forbindelse berammet mødedage med henblik på at afhøre et antal vidner om dette spørgsmål. PET-kommissionen har telefonisk oplyst over for Justitsministeriet, at de pågældende afhøringer forventes at finde sted i marts eller april måned i år.

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

JUSTITS MINISTERIET
Civil- og Politiafdelingen

Dato: 2. april 2006
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2008-150-0647
Dok.: ANS42606

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 463 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 14. marts 2008.

Lene Espersen

/

Lene Volke Roesen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 463 (Alm. Del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvorfor der ikke blev rejst tiltale mod Blekingegadebanden for overtrædelse af den daværende bestemmelse i straffelovens § 114 om terrorisme, jf. Peter Øvig Knudsens bog "Blekingegadebanden - Den hårde kerne", side 497-503?”

1. Den daværende bestemmelse i straffelovens § 114 havde følgende ordlyd:

”§ 114. Den, som deltager i eller yder væsentlig økonomisk støtte til korps, gruppe eller sammenslutning, der har til hensigt ved magtanvendelse at øve indflydelse på offentlige anliggender eller fremkalde forstyrrelse af samfundsordenen, straffes med fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. Den, som deltager i ulovlig militær organisation eller gruppe, straffes med bøde eller hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 2 år.

Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 225 af 7. juni 1952 som en videreførelse af den såkaldte ”urolov” fra 1934.

2. I forbindelse med sagen mod Blekingegadebanden opstod der debat om bestemmelsens geografiske rækkevidde. Den 11. maj 1989 bad Folketingets Retsudvalg justitsministeren om nærmere at redegøre for indholdet af straffelovens § 114, jf. samrådsspørgsmål nr. X (Alm. del – bilag 419).

Af justitsministerens besvarelse fremgik bl.a.:

”For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt beskyttelsen efter § 114, stk. 1, alene omfatter danske offentlige anliggender og den danske samfundsorden, bemærkes følgende:

Efter sin ordlyd er bestemmelsen i straffelovens § 114 ikke begrænset til alene at omfatte danske anliggender. Det må imidlertid på grundlag af forarbejderne til såvel uroloven som til straffelovens § 114 (betænkning af 31. marts 1949) antages, at bestemmelsen forudsættes anvendt som værn over for angreb på danske offentlige anliggender og den danske samfundsorden. Bestemmelsens placering i straffelovens kapitel 13 om forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder m.v. taler også for, at bestemmelsen på trods af formuleringen kun med sikkerhed kan antages at gælde til danske offentlige anliggender. Til støtte for denne indskrænkende fortolkning af § 114 kan yderligere anføres, at

det i retspraksis (UfR 1964.685) er antaget, at straffelovens § 119 er begrænset til angreb på personer, der handler i medfør af dansk offentlig tjeneste eller hverv.

En tilsvarende fortolkning blev lagt til grund, da der i 2002 blev indsat en ny særlig terrorismeparagraf i straffelovens § 114, jf. lov nr. 378 af 6. juni 2002 (anti-terrorlovpakke I).

Et af formålene med lovændringen i 2002 var ifølge bemærkningerne netop at sikre:

”at terrorismeparagraffen – i modsætning til den nuværende bestemmelse i straffelovens § 114 – også kommer til at værne udenlandske offentlige anliggender og samfundsordener for bedre at kunne tage højde for terrorismens globale karakter.”

3. Justitsministeriet har endvidere til brug for besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:

”Da en række af Blekingegadebandens medlemmer blev anholdt i april og maj 1989, blev de sigtet af Københavns Politi for røveri og frihedsberøvelse samt for overtrædelse af den dagældende bestemmelse i straffelovens § 114, idet de pågældende efter politiets opfattelse havde ydet en væsentlig økonomisk bistand til PFLP.

Både Københavns Byret og Østre Landsret afviste imidlertid at anvende straffelovens § 114 som grundlag for varetægtsfængsling af de pågældende, idet retten ikke fandt, at der forelå en ”begrundet mistanke” om, at bestemmelsen var overtrådt. De pågældende blev i stedet varetægtsfængslet efter straffelovens bestemmelser om røveri og ulovlig frihedsberøvelse.

Ifølge de akter om sagen, der foreligger i rigsadvokaturen, har spørgsmålet om anvendelse af bestemmelsen i straffelovens § 114 ført til drøftelser i anklagemyndigheden inden tiltalerejsningen.

Det fremgår således af et brev, som Rigsadvokaten sendte den 8. maj 1989 til Politidirektøren i København, at Rigsadvokaten den 24. april 1989 drøftede spørgsmålet med Statsadvokaten for København. Rigsadvokaten meddelte i den forbindelse statsadvokaten, at bestemmelsen i straffelovens § 114 efter hans opfattelse kun vedrørte danske offentlige anliggender og den danske samfundsorden. Rigsadvokaten bad samtidig statsadvokaten om at meddele dette til Københavns

Politi og sikre sig, at denne opfattelse blev lagt til grund for det fortsatte arbejde med Blekingegadesagen.

Den 2. maj 1989 fremsendte Rigsadvokaten endvidere et 12 siders notat til Statsadvokaten for København om anvendelsesområdet for straffelovens § 114. Notatet konkluderede, at "straffelovens § 114 alene værner danske offentlige anliggender og den danske samfundsorden".

Tiltale i sagen blev rejst af Statsadvokaten for København ved et anklageskrift af 8. juni 1990.

Anklageskriftet omfattede tiltale mod syv personer for bl.a. forsøg på manddrab, røveri, ulovlig frihedsberøvelse og overtrædelse af våbenlovgivningen, men ikke for overtrædelse af straffelovens § 114.

Tiltalen mod seks af de tiltalte omfattede i anklageskriftets forhold 6 overtrædelse af straffelovens § 108, stk. 1, eller forsøg herpå. Dette forhold indeholder følgende beskrivelse af forholdet til PFLP:

"...i tiden før den 2. maj 1989 at have bistået et fremmed efterretningsvæsen til at virke inden for den danske stats område, idet de med henblik på videregivelse til PFLP (Folkefronten til Palæstinas Befrielse, Popular Front for the Liberation of Palestine), der blandt andet består af et efterretningsvæsen, systematisk tilvejebragte og sammenstillede oplysninger om jødiske personer, firmaer og organisationer og om personer, firmaer og organisationer, der har givet udtryk for proisraelske og zionistiske holdninger og standpunkter og videregav disse oplysninger eller dele deraf til PFLP."

Spørgsmålet om tiltalerejsning for dette forhold blev i medfør af bestemmelsen i straffelovens § 110 f af Rigsadvokaten efter indstilling fra Statsadvokaten for København forelagt for Justitsministeriet. Det fremgår af statsadvokaturens indstilling, der primært vedrørte spørgsmålet om anvendelse af straffelovens § 108, at statsadvokaten for så vidt angår den rejste sigtelse vedrørende overtrædelse af straffelovens § 114 ville vende tilbage, såfremt han fandt anledning hertil.

Spørgsmålet om anvendelse af straffelovens § 114 ses ikke herudover nævnt i de skrivelser, der foreligger i rigsadvokaturen, om indstillingen til Justitsministeriet vedrørende tiltalerejsningen. Det fremgår endvidere ikke af de foreliggende sagsakter i rigsadvokaturen, at anvendelse af straffelovens § 114 på et senere tidspunkt har været overvejet i forhold til de syv tiltalte i sagen."

Det kan tilføjes, at det heller ikke af de akter, der foreligger i Justitsministeriet vedrørende sagen, ses at fremgå, at spørgsmålet om tiltalerejsning efter § 114 skulle have været forelagt ministeriet.

Det i Rigsadvokatens udtalelse omtalte notat, som Rigsadvokaten sendte til Statsadvokaten for København den 2. maj 1989, vedlægges til orientering.

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 1. april 2008
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2008-150-0642
Dok.: ANS42590

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 465 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. marts 2008.

Lene Espersen

/
Lene Volke Roesen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 465 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Kan ministeren bekræfte, at PET-kommissionens kommissorium er vedtaget ved lov i 1999, og at der deri ikke er anført, at kommissionen skal undersøge Blekingegadebanden, PET’s forhold til det almindelige åbne politi eller PET’s relationer til Justitsministeriet?”

Svar:

1. PET-kommissionen er nedsat ved lov nr. 359 af 2. juni 1999 om undersøgelse af politiets efterretningsvirksomhed på det politiske område og af de aktiviteter, der var baggrunden for denne virksomhed.

Kommissionens opgaver er beskrevet i lovens § 3.

Det følger af § 3, stk. 1, at kommissionen har til opgave at undersøge og redegøre for

”1) politiets efterretningsvirksomhed i perioden 1945-1989 i forhold til politiske partier, faglige konflikter og politisk-ideologisk prægede grupperinger og bevægelser i Danmark og

2) karakteren af de aktiviteter i politiske partier m.v., der i den nævnte periode var baggrunden for politiets efterretningsvirksomhed på dette område.”

Efter § 3, stk. 2, skal PET-kommissionen endvidere

”for så vidt angår perioden 1968-1989, vurdere politiets efterretningsvirksomhed set i forhold til de aktiviteter, der er nævnt i § 3, stk. 1, nr. 2, og herunder belyse, om virksomheden er udøvet i overensstemmelse med de regler og retningslinier, som har været fastsat af Folketinget og regeringen.”

Kommissionen består af en landsdommer, to juridiske professorer og to historikere. Sammensætningen afspejler, således at kommissionens opgave er af både retlig og historisk karakter.

Det følger af lovens § 4, at kommissionen – efter samråd med udspørgeren – afgør, hvordan undersøgelsen skal tilrettelægges.

2. Jeg kan oplyse, at Justitsministeriet har modtaget et brev af 11. marts 2008 fra formanden for PET-kommissionen om kommissionens undersøgelse af forskellige aspekter af sagen vedrørende Blekingegadebanden.

Kopi af brevet er fremsendt til Folketingets Retsudvalg i forbindelse med min besvarelse af 12. marts 2008 af spørgsmål nr. 448 (Alm.del.) fra Folketingets Retsudvalg.

Af brevet fremgår bl.a.:

”Der er i de seneste dage pågået en offentlig debat om PET’s og Justitsministeriets rolle i forbindelse med efterforskningen af et røveri i Lyngby i 1983 og mod Daells Varehus i 1986. Der er i debatten fremført forskellige synspunkter om PET-kommissionen, og der er udtrykt ønske om en supplerende undersøgelse af omstændighederne ved røverierne (en ”Blekingegadebandeundersøgelse”).

....

Som led i arbejdet med at undersøge og redegøre for PET’s virksomhed i forhold til bl.a. de politiske miljøer under den kolde krig har kommissionen allerede behandlet og beskrevet PET’s overvågning af Blekingegadebanden og undersøgt aspekter af forholdet mellem PET og øvrige politiafdelinger.

....

Som følge af den offentlige debat, der fandt sted i begyndelsen af januar 2008 foranlediget af Peter Øvig Knudsens bøger om banden, fandt kommissionen, at man yderligere burde undersøge nogle spørgsmål om røveriet i Lyngby – herunder spørgsmålet om udlevering fra Frankrig af tilbageholdte PFLP-folk – fordi der i debatten fremførtes betragtninger, der måtte opfattes som en kritik af PET’s og muligvis Justitsministeriets virke. Efter kommissionens opfattelse vil en undersøgelse af, om PET – evt. med Justitsministeriets godkendelse eller accept – har tilsidesat regler for sit virke i sit samarbejde med det almindelige politi, falde inden for kommissionens kommissorium, hvis den hævdede adfærd måtte være begrundet i hensynet til PET’s politiske efterforskning. Dette blev meddelt Justitsministeriet telefonisk den 4. januar 2008 og tillige oplyst i Justitsministeriets pressemeddelelse af samme dato. Kommissionen har i sit arbejde med de anførte spørgsmål inddraget et omfattende materiale fra PET, Justitsministeriet, Udenrigsministeriet, herunder akter fra Den Danske Ambassade i Paris. Desuden er kommissionen kommet i besiddelse af såkaldte arbejdskartoteker fra PET inde-

holdende oplysninger fra efterforskningen af Blekingegadebanden.

Den undersøgelse, som kommissionen har gennemført og gennemfører vedrørende PET's (og evt. Justitsministeriets) rolle i efterforskningen af Blekingegadebanden og de omhandlede røverier, vil kunne belyse:

- de af Peter Øvig Knudsen fremsatte påstande om, at PET undlod at samarbejde med Lyngby Politi,
- spørgsmålet om danske myndigheder forsøgte at hindre udlevering af PFLP-folkene,
- spørgsmålet om de franske myndigheders interesse i at udlevere de nævnte PFLP-folk
- spørgsmål om de franske myndigheders tekniske undersøgelser af en del af de fra PFLP-folkene beslaglagte penge, spørgsmål om udlevering af en del af pengene og PET's interesse heri.

Jeg kan oplyse, at kommissionen har berammet mødedage for et antal vidner, som af kommissionen vil blive anmodet om at afgive forklaring med henblik på at belyse PET's forhold til det almindelige "åbne" politi.

...."

Som det fremgår, har kommissionen vurderet, at en undersøgelse af de i brevet anførte forhold vedrørende Blekingegadebanden falder inden for kommissionens kommissorium.

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

JUSTITS MINISTERIET
Civil- og Politiafdelingen

Dato: 1. april 2008
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2008-150-0643
Dok.: LBN43054

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 472 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 18. marts 2008.

Lene Espersen

/
Lene Volke Roesen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 472 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministerens kommentar udbedes til artikler i Berlingske Tidende 16/3-08 om Force 17-sagen, herunder PETs rolle i sagen”

Svar:

1. De artikler, der henvises til i spørgsmålet, beskriver sagen om den danske statsborger Ulla Lyngsby, der blev anholdt i Israel i sommeren 1989, og dennes påståede samarbejde med den palæstinensiske organisation ”Force 17” om attentatplaner mod to danske statsborgere. I artiklerne anføres det endvidere, at Politiets Efterretningstjeneste i forbindelse med et møde i april 1989 i Zürich skulle have indledt et samarbejde med ”Force 17”, og at ”Force 17” – der bl.a. havde til opgave at varetage sikkerheden omkring PLO’s leder Yassir Arafat og hans institutioner samt udføre terrorangreb mv. – skulle have opereret i og fra Danmark. I artiklerne peges der endelig på, at sagen om Ulla Lyngsby og ”Force 17” eventuelt kan undersøges i forbindelse med en undersøgelse af sagen om Blekingegadebanden.

2. Justitsministeriet kan oplyse, at sagen om Ulla Lyngsby og ”Force 17” samt Politiets Efterretningstjenestes involvering heri var genstand for meget stor politisk og mediemæssig bevågenhed i sommeren og efteråret 1989. Det medførte bl.a., at justitsministeren og statsministeren henholdsvis den 13. og 15. juli 1989 udsendte pressemeddelelser om sagen, og at statsministeren redegjorde for sagen på flere møder i Det Udenrigspolitiske Nævn.

På et møde i Det Udenrigspolitiske Nævn den 21. juli 1989 gav statsministeren således en meget detaljeret redegørelse for sagen om de israelske myndigheders anholdelse af Ulla Lyngsby. Statsministeren redegjorde endvidere for ”Force 17’s” tilblivelse og funktion samt de danske myndigheders kendskab til ”Force 17’s” tilstedeværelse i Danmark. Sagen blev på ny rejst på et møde i Det Udenrigspolitiske Nævn i september 1989. Foranlediget heraf redegjorde statsministeren på et møde i nævnet den 11. oktober 1989 for yderligere forhold i sagen, herunder navnlig at Politiets Efterretningstjeneste ved en enkelt lejlighed i april 1989 – efter initiativ fra PLO – havde deltaget i et møde med PLO i Zürich.

Det bemærkes, at der ikke synes at være sammenhæng mellem sagen vedrørende Ulla Lyngsby og "Force 17" og sagen vedrørende Blekingegadebanden.

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

JUSTITS

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 16. maj 2008
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2008-150-0667
Dok.: ANS42623
+ bilag

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 542 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 3. april 2008.

Lene Espersen

Lene Volke Roesen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jmt/jm.dk

Spørgsmål nr. 542 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ad ministerens svar på spørgsmål 472 vedrørende Force 17-sagen (vedlagt):

1. Ministeren bedes tilsende udvalget kopi af justitsministerens og statsministerens pressemeddelelser om sagen af henholdsvis den 13. og 15. juli 1989.
2. Hvad kan regeringen oplyse om den redegørelse, statsministeren gav om sagen på et møde i Det Udenrigspolitiske Nævn den 21. juli 1989?
3. Hvad kan regeringen oplyse om den redegørelse, statsministeren gav på et møde i Det Udenrigspolitiske Nævn den 11. oktober 1989?”

Svar:

Ad pkt.1 vedlægges den daværende justitsministers pressemeddelelse af 13. juli 1989 (bilag 1) og den daværende statsministers pressemeddelelse af 15. juli 1989 (bilag 2).

For så vidt angår pkt. 2 og 3 gælder det, at møder i Det Udenrigspolitiske Nævn er omfattet af tavshedspligt. Justitsministeriet kan efter drøftelse med Udenrigsministeriet oplyse, at optegnelser fra møder i Det Udenrigspolitiske Nævn af principielle grunde ikke – ej heller i fortrolig form – vil kunne sendes til Folketingets Retsudvalg.

De medlemmer og stedfortrædere af Retsudvalget, som tillige er medlem eller stedfortræder i Det Udenrigspolitiske Nævn, vil ved henvendelse til Udenrigsministeriet kunne få adgang til at læse optegnelserne fra møderne i Det Udenrigspolitiske Nævn den 21. juni 1989, den 14. september 1989 og den 11. oktober 1989. For de partier, der ikke har medlemmer, som er tilknyttet såvel Retsudvalget som Det Udenrigspolitiske Nævn, vil ét Retsudvalgsmedlem på tilsvarende vis kunne få adgang til at læse de nævnte optegnelser i Udenrigsministeriet mod at underskrive en erklæring på tro og love om tavshedspligt.

BILAG I

Den 13. juli 1989.

P R E S S E M E D D E L E L S E

Justitsminister H.P. Clausen udtaler:

"I anledning af oplysningerne om anholdelse og fængsling af en dansk statsborger i Israel er der i dagspressen og i henvendelser til mig rejst forskellige spørgsmål, herunder om eksistensen af et samarbejde mellem Politiets Efterretningstjeneste og andre staters efterretningstjenester, om fremmede staters efterretningstjenesters muligheder for på egen hånd at operere på dansk område, om PET i den konkrete sag har haft kontakter til den israelske efterretningstjeneste, samt om PET eller den israelske efterretningstjeneste i foråret 1989 har overvåget nogle nærmere angivne palæstinensere under disses deltagelse i en konference på Københavns Universitet.

I den anledning skal jeg til det første spørgsmål meddele, at ikke mindst bekæmpelsen af terrorisme naturligvis nødvendiggør et vist samarbejde med andre landes efterretningstjenester. Ved vurderingen heraf vil danske myndigheder i særlig grad være opmærksom på situationer, hvor de foreliggende oplysninger giver grundlag for frygt for danske statsborgeres liv og sikkerhed, hvad enten de opholder sig i Danmark eller udlandet.

Vedrørende det andet spørgsmål kan det slås fast, at alene dansk politi lovligt kan operere på dansk område. Såfremt det måtte konstateres, at fremmede staters efterretningstjenester opererer på egen hånd på dansk område, vil noget sådant straks blive påtalt og bragt til ophør.

Herudover ser jeg mig af principielle grunde afskåret fra offentligt at besvare spørgsmålene i øvrigt.

I 1988 blev der nedsat et særligt udvalg bestående af 5 medlemmer fra de 5 største partier i Folketinget bl.a. med den

opgave at føre kontrol med Politiets Efterretningstjeneste. Jeg har i dag taget kontakt til udvalgets formand folketingsmedlem Torben Lund og over for denne anmodet om at få lejlighed til snarest over for udvalgets medlemmer nærmere at redegøre for de forannævnte samt eventuelle andre spørgsmål, sagen måtte give anledning til."

STATSMINISTERIET

Den 15. juli 1989

P R E S S E M E D D E L E L S EStatsminister Poul Schlüter udtaler:

"I anledning af oplysningerne om anholdelse og fængsling af en dansk statsborger i Israel udsendte justitsministeren den 13. juli 1989 en pressemeddelelse om sagen.

Justitsministeren fremhævede heri bl.a., at ikke mindst bekæmpelsen af terrorisme nødvendiggør et vist samarbejde med mange andre landes efterretningstjenester. Justitsministeren fremhævede, at danske myndigheder i særlig grad vil være opmærksom på situationer, hvor de foreliggende oplysninger giver grundlag for frygt for danske statsborgeres liv og sikkerhed, hvad enten de opholder sig i Danmark eller udlandet.

Det følger af sagens natur, at man ofte kun i meget begrænset omfang kan give oplysninger om PGT's aktiviteter, herunder om verserende sager. Men det Udenrigspolitiske Nævn vil på sit næste møde modtage en udtømmende redegørelse for den konkrete sag.

Regeringen finder dog i denne specielle situation anledning til at bekræfte, at PGT gennem længere tid har været i besiddelse af oplysninger, der gav begrundet frygt for kendte danske statsborgeres liv og sikkerhed. Regeringens sikkerhedsudvalg har løbende været orienteret herom, ligesom alle tænkelige foranstaltninger - herun-

der en orientering af de pågældende - har været truffet.

Det har været grundigt overvejet, hvorvidt der på baggrund af de hidtil foreliggende oplysninger overfor konkrete personer burde indledes retsafølgning ved danske domstole. Resultatet af disse overvejelser er blevet, at der ikke er fundet fuldt tilstrækkeligt grundlag herfor, da de foretagne handlinger efter dansk rets regler næppe kan karakteriseres som strafbart forsøg.

I det omfang, nye oplysninger måtte fremkomme, vil de naturligvis indgå i overvejelserne af, hvilke forholdsregler der bør tages. Jeg finder anledning til som formand for regeringens sikkerhedsudvalg at udtrykke min anerkendelse af den måde, hvorpå sagen hidtil har været håndteret af PET og Justitsministeriet."

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

JUSTITS MINISTERIET
Lovafdelingen

Dato: 7. maj 2008
Kontor: Statsretskontoret
Sagsnr.: 2008-792-0533
Dok.: BBO40674

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 544 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 3. april 2008.

Lene Espersen

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 544 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Hvordan vil en køreplan for en eventuel undersøgelseskommission vedrørende Blekingegadesagen, som eventuelt nedsættes, når PET-Kommissionens betænkning foreligger, kunne se ud, og hvornår vil betænkningen fra en sådan undersøgelseskommission i givet fald kunne forventes?”

Svar:

Som tidligere oplyst over for Retsudvalget i forbindelse med bl.a. samrådet den 2. april 2008 har PET-kommissionen over for Justitsministeriet oplyst, at den bliver færdig i år.

Når resultatet af kommissionens arbejde foreligger, vil regeringen tage initiativ til at få belyst de dele af Blekingegade-sagen, hvor der er behov for yderligere afklaring.

Regeringen vil i den forbindelse sørge for, at der i god tid, inden PET-kommissionens beretning foreligger, bliver taget en række skridt med henblik på at være så forberedt som mulig, når beretningen bliver afgivet. Hensigten med dette vil være at skabe grundlag for, at der så hurtigt som overhovedet muligt efter, at PET-kommissionens beretning er afgivet, kan tages stilling til behovet for yderligere afklaring af Blekingegade-sagen.

Når der nedsættes en undersøgelseskommission, kan den proces, der vedrører indstilling og udpegning af formand og øvrige medlemmer, erfaringsmæssigt være relativt tidskrævende. Det samme gælder med hensyn til tilrettelæggelsen af en række praktiske forhold – som f.eks. leje af lokaler - der skal være på plads, inden en undersøgelseskommission kan påbegynde sit arbejde.

I lyset af disse erfaringer vil de forberedende skridt, som Justitsministeriet agter at tage, have til formål at sikre, at blandt andet de forhold, der vedrører udpegning af formand og medlemmer samt leje af lokaler mv., i videst muligt omfang er forberedt på en sådan måde, at en endelig afklaring af disse forhold kan ske meget hurtigt efter, at kommissoriet for en undersøgelseskommission om Blekingegade-sagen er fastlagt.

De omtalte skridt, der vil blive taget, kan opstilles i følgende "køreplan":

1. Justitsministeriet går ud fra, at en undersøgelseskommission om Blekingegade-sagen skal ledes af en dommer. Ministeriet vil derfor i god tid, inden PET-kommissionens beretning foreligger, tage kontakt til landsretspræsidenterne for i videst muligt omfang at forberede indstillingen af en formand, således at udpegningen kan ske meget hurtigt, når der er taget stilling til behovet for yderligere afklaring af Blekingegade-sagen.
2. Det vil efter Justitsministeriets opfattelse være nærliggende, at en undersøgelseskommission om Blekingegade-sagen - udover formanden – skal bestå af en advokat med erfaring i behandling af straffesager, samt en person, som har særlig sagkundskab inden for politimæssig efterforskning. I det lys agter ministeriet i god tid, inden PET-kommissionens beretning foreligger, at tage de nødvendige kontakter til Advokatsamfundet mv. med henblik på at forberede, at udpegning af de pågældende medlemmer kan ske så hurtigt som muligt, efter at PET-kommissionen har afgivet sin beretning.
3. Justitsministeriet vil i videst muligt omfang tage skridt til at forberede en række praktiske forhold, der knytter sig til nedsættelse af en undersøgelseskommission om Blekingegade-sagen, herunder med hensyn til sekretariatsbistand og leje af lokaler til kommissionen. Det vil ske med henblik på, at de praktiske forhold kan falde endeligt på plads hurtigst muligt i forbindelse med kommissionens nedsættelse.
4. Justitsministeriet vil etablere en læsegruppe, der vil være klar til at gennemgå PET-kommissionens beretning, så snart den foreligger.
5. Læsegruppens gennemgang af beretningen vil foregå hurtigst muligt bl.a. med henblik på at vurdere behovet for yderligere afklaring af Blekingegade-sagen.
6. Justitsministeren vil i den forbindelse indbyde Folketingets partier til et møde i ministeriet, hvor behovet for yderligere afklaring af Blekingegade-sagen vil blive drøftet.
7. Justitsministeriet vil straks herefter udarbejde et udkast til kommissorium for kommissionen omfattende de dele af Blekingegade-sagen, hvor der er behov for yderligere afklaring.

8. Når kommissoriet foreligger, vil der hurtigst muligt blive udpeget medlemmer af undersøgelseskommissionen, jf. herved lov om undersøgelseskommissioner § 1, stk. 2 (og pkt. 1 og 2 ovenfor)
9. Der vil endvidere blive udpeget en såkaldt udspørger, jf. lov om undersøgelseskommissioner § 1, stk. 3.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvornår en undersøgelseskommission om Blekingegade-sagen vil kunne afgive beretning, vil dette afhænge af indholdet af den undersøgelse, som undersøgelseskommissionen får til opgave at gennemføre, og jeg kan derfor på nuværende tidspunkt ikke udtale mig herom. Dette spørgsmål vil imidlertid kunne tages op under det møde, som jeg vil afholde med Folketingets partier (se pkt. 6 ovenfor).

Imidlertid vil jeg gerne understrege, at regeringen – som det fremgår af ovennævnte ”køreplan” – lægger afgørende vægt på, at den tid, der går fra PET-kommissionens afgivelse af beretning, indtil der er taget stilling til behovet for yderligere afklaring af Blekingegade-sagen, og en undersøgelseskommission kan være nedsat, bliver så kort som overhovedet mulig.

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

JUSTITSMINISTERIET
Civil- og Politiafdelingen

Dato: 7. maj 2008
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2008-150-0683
Dok.: ANS42731

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 604 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 21. april 2008.

Lene Espersen

/

Lene Volke Roesen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 604 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren indhente og tilsende udvalget en udtalelse fra Undersøgelseskommissionen vedrørende PET, som uddyber følgende afsnit i kommissionens brev af 11/3-08 til ministeren (brevet er tilsendt udvalget som bilag til svar på spørgsmål 448): ”Efter kommissionens opfattelse vil en undersøgelse af, om PET - evt. med Justitsministeriets godkendelse eller accept - har tilsidesat regler for sit virke i sit samarbejde med det almindelige politi, falde inden for kommissionens kommissorium, hvis den hævdede adfærd måtte være begrundet i hensynet til PET’s politiske efterforskning.””

Svar:

Som det bl.a. fremgår af Justitsministeriets besvarelse af 1. april 2008 af spørgsmål nr. 465 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, har PET-kommissionen til opgave at undersøge og redegøre for politiets efterretningsvirksomhed på det politiske område og de aktiviteter, der var baggrunden for denne virksomhed.

Justitsministeriet forstår det omtalte afsnit i kommissionens brev af 11. marts 2008 som PET-kommissionens begrundelse for at undersøge en række forhold vedrørende Politiets Efterretningstjenestes og Justitsministeriets rolle i forbindelse med Blekingegadesagen.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at resultatet af PET-kommissionens undersøgelse af disse forhold vil fremgå af kommissionens beretning, uanset om kommissionen finder, at myndighederne ud fra ”hensynet til PET’s politiske efterforskning” har tilsidesat regler for sit virke i sit samarbejde med det almindelige politi. Det fremgår således også af kommissionens brev, at kommissionen allerede da havde behandlet og beskrevet Politiets Efterretningstjenestes overvågning af Blekingegadebanden og undersøgt aspekter af forholdet mellem Politiets Efterretningstjeneste og øvrige politiafdelinger.

PET-kommissionens formand har telefonisk over for Justitsministeriet bekræftet denne forståelse.

Folketinget
Lovsekretariatet
Christiansborg
1218 København K

JUSTITS MINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 25. april 2007
Kontor: Færdsels- og våben-
kontoret
Sagsnr.: 2007-152-0987
Dok.: AVA40520

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. S 2606, som medlem af Folketinget Bjarne Laustsen (S) har stillet til justitsministeren den 5. februar 2007.

Lene Espersen

/
Michael Højer

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Endelig besvarelse af spørgsmål nr. S 2606 fra medlem af Folketinget Bjarne Laustsen (S).

Spørgsmål:

”Vil ministeren kommentere artiklerne ”Dansker stråmand for våben til Iran” og ”Made in Israel” i Jyllands-Posten den 4. februar 2007 vedrørende de fangede salg af granater fra den danske virksomhed Wejra, der efter artiklens oplysninger reelt var produceret i Israel, og vil ministeren redegøre for, hvilke tilladelser virksomheden havde til våbeneksport samt i hvilken udstrækning, der blev ført kontrol med, hvad der rent faktisk foregik på virksomheden?”

Svar:

Ifølge de nævnte avisartikler var den daværende direktør i ammunitionsfabrikken Wejra A/S i årene 1982-87 ”kulissemager” i forbindelse med en række overførsler af israelsk producerede våben fra Israel til Iran, idet han skulle overbevise det iranske præstestyre om, at de pågældende våben var danskproducerede. Våbnene blev transporteret fra Israel til Iran med skib, hvor direktøren var med om bord og overvågede afskibningen i den israelske havneby Haifa, selv om lastepapirene typisk viste, at de pågældende containere var bragt om bord i franske eller italienske havne. Det anføres endvidere, at direktøren i august 1981 ved en skrivelse fra Justitsministeriet havde fået fastslået, at han kunne formidle våbenhandler mellem hvilke lande, han lystede, uden at søge om konkret tilladelse i Danmark.

Det fremgår herudover bl.a. af avisartiklerne, at der blev overført 10-15 millioner kr. fra den israelske våbenproducent til Wejra A/S som betaling for en ammunitionsordre, der aldrig blev leveret, og at Wejra A/S ”med den i øvrigt meningsløse produktion skjulte for de danske myndigheder, at Wejra A/S i virkeligheden ikke havde noget at leve af”.

Justitsministeriet kan oplyse, at Wejra A/S den 21. juli 1950 i henhold til krigsmaterielloven fik tilladelse fra Justitsministeriet til fremstilling af krigsmateriel, navnlig ammunitionsdele. Tilladelsen var fortsat gyldig i den omhandlede periode fra 1982-87.

Krigsmaterielproducerende virksomheder er i henhold til krigsmaterielloven underkastet tilsyn af Statens Våbenkontrol, som består af 5 medlemmer, hvoraf ét medlem (formanden) er udnævnt af justitsministeren, mens forsvarsministeren og økonomi- og erhvervsministeren hver udnævner to medlemmer.

Statens Våbenkontrol førte i overensstemmelse hermed løbende tilsyn med Wejra A/S, som i perioden fra 1982-87 var genstand for inspektioner i september 1982 og september 1987. Under inspektionerne kontrollerede Statens Våbenkontrol bl.a., om Wejra A/S var i besiddelse af de nødvendige tilladelser, og om virksomheden overholdt reglerne i krigsmaterielloven samt vilkårene i produktionstilladelsen.

Justitsministeriet har foretaget en manuel gennemgang af kartotekskort for perioden fra 1982-1987. Ministeriet har herved konstateret, at der i perioden ses at være oprettet 26 sager om udførsel og 21 sager om indførsel af våben mv. med Wejra A/S som sagspart. Rigsarkivet har imidlertid meddelt, at de pågældende sager ikke er fundet bevaringsværdige og derfor er kasseret. Justitsministeriet kan derfor ikke give udtømmende oplysninger om, hvilke udførseltilladelser og indførseltilladelser eller afslag herpå Wejra A/S har fået i perioden.

Ministeriet kan dog oplyse, at ministeriet fra 1982 til 1987 i hvert fald har meddelt Wejra A/S 9 tilladelser til udførsel af granater eller dele her- til til de nordiske lande, Belgien og England og 3 tilladelser til indførsel af samme fra Israel (2) og USA (1).

Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at Wejra A/S den 9. juli 1981 – via en advokat – rettede henvendelse til Justitsministeriet med forespørgsel om, hvorvidt et dansk selskab lovligt kunne erhverve våben eller ammunition i udlandet og derefter sælge dem i udlandet, uden forelæggelse af sagen for Justitsministeriet.

Overførsel af våben mellem tredjelande var på daværende tidspunkt efter dansk ret kun begrænset af våbenembargoer vedtaget af FN's Sikkerhedsråd i henhold til FN-Pagtens kapitel VII, som var implementeret i dansk ret ved en kongelig anordning udstedt af Udenrigsministeriet i henhold til lov om visse forholdsregler i henhold til FN-pagten.

Det bemærkes i den forbindelse, at Justitsministeriet via Udenrigsministeriet fra FN-Sekretariatet i New York har fået oplyst, at der i perioden 1982-87 ikke var en FN-våbenembargo i kraft i forhold til Iran.

Våbenloven indeholdt på daværende tidspunkt ikke regler om overførsel af våben mellem tredjelande, men alene om ind- og udførsel af våben til og fra Danmark.

Justitsministeriet oplyste på den baggrund ved brev af 7. august 1981 Wejra A/S's advokat om, at våbenlovens udførselsbestemmelser ikke fandt anvendelse ved erhvervelse og salg af våben eller ammunition i udlandet, når våbnene og ammunitionen ikke passerede dansk område, og at der derfor ikke skulle indhentes tilladelse fra Justitsministeriet. Ministeriet oplyste dog samtidig, at der til opfyldelse af en FN-våbenembargo ved en anordning var fastsat forbud mod at forsyne Sydafrika med våben eller ammunition, herunder ved salg, overdragelse eller transport.

Om Wejra A/S kan det i øvrigt oplyses, at samtlige aktier i Wejra A/S i 1975 blev solgt til en dansk statsborger, som var ansat i et selskab, der var israelsk ejet. Både køberen og aktionærerne, som havde forestået salget, blev ved Frederiksberg birkerets dom af 12. marts 1980 dømt for overtrædelse af krigsmaterielloven. Retten fandt, at det israelske selskab måtte anses for den reelle erhverver af aktierne, hvilket var i strid med den dagældende krigsmateriellovs regler om, at aktiekapitalen i krigsmaterielproducerende virksomheder skulle være på danske hænder.

Forholdene i Wejra A/S blev imidlertid efter den pågældende handel ændret på baggrund af drøftelser med Justitsministeriet, og ministeriet fandt herefter ikke grundlag for at tilbagekalde selskabets tilladelse til produktion af krigsmateriel.

Efterfølgende har der endvidere været drøftelser mellem Justitsministeriet og Wejra A/S vedrørende selskabets økonomiske forhold, som dog heller ikke gav grundlag for en tilbagekaldelse af produktionstilladelsen.

Wejra A/S ophørte med at producere krigsmateriel i 1998.

Det kan supplerende oplyses, at justitsministeren den 4. februar 2004 fremsatte et forslag om ændring af våbenloven udarbejdet på baggrund af en delrapport om transport af våben mellem tredjelande afgivet af en arbejdsgruppe under Justitsministeriet den 5. december 2003. Forslaget

blev vedtaget af Folketinget den 6. maj 2004, og lovændringen trådte i kraft den 1. oktober samme år.

Med lovændringen blev der indsat en ny § 7 a i våbenloven, som forbyder transport af våben mv. mellem tredjelande (dvs. andre lande end Danmark), hvis der ikke foreligger de tilladelser til henholdsvis udførsel og indførsel, som er påkrævet i henhold til lovgivningen i de pågældende lande. Der er ikke krav om indhentelse af tilladelse fra danske myndigheder.

Våbenlovens § 7 a bemyndiger endvidere justitsministeren til efter forhandling med udenrigsministeren at fastsætte bestemmelser om forbud mod transport af våben mv. til bestemte lande. Bemyndigelsen er udnyttet senest ved bekendtgørelse nr. 1052 af 23. oktober 2006 om transport af våben mv. mellem tredjelande. I overensstemmelse med lovforarbejderne til våbenlovens § 7 a forbyder bekendtgørelsen transport af våben mv. til alle lande, som er omfattet af en gældende FN-, EU- eller OSCE-våbenembargo. Bekendtgørelsen revideres løbende i takt med, at våbenembargoer vedtages eller ophæves i de forskellige internationale fora.

Justitsministeren fremsatte endvidere den 30. marts 2005 forslag til en ny bestemmelse (§ 7 b) i våbenloven om kontrol med våbenformidling – ligeledes udarbejdet på baggrund af en rapport fra arbejdsgruppen om reglerne for udførsel af våben mv. Bestemmelsen trådte i kraft den 1. juli 2005.

I medfør af våbenlovens § 7 b, stk. 1, nr. 1, er det forbudt uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, som medlemmand at forhandle eller arrangere transaktioner, som indebærer overførsel af de våben mv., hvortil der kræves udførselstilladelse, mellem lande uden for EU. I henhold til våbenlovens § 7 b, stk. 1, nr. 2, kræver det endvidere tilladelse at købe eller sælge disse våben mv., som led i en overførsel mellem lande uden for EU eller i øvrigt arrangere en sådan overførsel som ejer.

Justitsministeriet

Dato:

Dok.: RKK40406

Sagnr.: 2008-154-0122

Udkast til talepapir til brug for justitsministerens besvarelse af samrådsspørgsmål Q og R (om Blekingegadesagen) i Folketingets Retsudvalg onsdag den 2. april 2008 kl. 15.15.

Spørgsmål Q:

"Hvilke PET-aktiviteter og forhold i tilknytning til sagen om Blekingegade-banden indgår i PET-Kommissionens undersøgelse, og hvornår forventes PET-Kommissionen at afslutte sit arbejde?"

Spørgsmål R:

"Vil ministeren tage initiativ til hurtigst muligt at nedlægge en undersøgelseskommission til at undersøge og redegøre for Blekingegadesagen?"

Svar:

1. Peter Øvig Knudsens bøger om Blekingegadebanden har som bekendt givet anledning til fornyet offentlig debat om myndighedernes rolle i opklaringen af Blekingegadesagen tilbage i 1980'erne.

Der er i den forbindelse blevet rejst en række spørgsmål vedrørende Justitsministeriets, PET's og anklagemyndighedens håndtering af sagen.

Jeg er glad for her i Retsudvalget at få lejlighed til at redegøre mere sammenhængende for en række af de rejste spørgsmål. Jeg vil i den forbindelse også komme ind på de aspekter af sagen, som allerede indgår i PET-kommissionens undersøgelse af PET's virksomhed i forhold til Blekingegadebanden.

2. Et af de helt centrale emner, som har været fremme, har været spørgsmålet om PET's og Justitsministeriets rolle i forbindelse med *efterforskningen af røveriet mod en pengetransport fra Den Danske Bank i Lyngby i 1983*.

Peter Øvig Knudsen anfører i sine bøger, at PET i sin tid skulle have tilbageholdt væsentlige oplysninger om Blekingegadebanden for Lyngby Politi, og at PET dermed vanskeliggjorde efterforskningen af røverisagen.

Det hævdes endvidere, at Justitsministeriet – af frygt for terrorhandlinger i Danmark – skulle have ”modarbejdet” udleveringen af to personer med tilknytning til PFLP, som i foråret 1983 blev anholdt i Paris i besiddelse af 6 millioner danske kroner, og hvor der var mistanke om, at pengene stammede fra røveriet i Lyngby.

Som jeg har oplyst ved mine besvarelser af spørgsmål nr. 448 og 465 fra Retsudvalget, har PET-kommissionen – i lyset af den seneste tids offentlige debat om Blekingegadesagen – i et brev af 11. marts 2008 til Justitsministeriet oplyst, at kommissionens undersøgelse vil kunne belyse en række forhold vedrørende PET's – og eventuelt Justitsministeriets – rolle i forbindelse med Lyngbyrøveriet og spørgsmålet om udlevering af de to PFLP-folk.

Som det fremgår af kommissionens brev, der var vedlagt min besvarelse af 12. marts 2008 af spørgsmål nr. 448, vil kommissionens undersøgelse således kunne belyse PET's og eventuelt Justitsministeriets rolle i forhold til følgende spørgsmål:

- Peter Øvig Knudsens påstande om, at PET undlod at samarbejde med Lyngby Politi,

- spørgsmålet om, hvorvidt de danske myndigheder forsøgte at hindre udlevering af PFLP-folkene fra Frankrig,
- spørgsmål om de franske myndigheders interesse i at udlevere PFLP-folkene,
- spørgsmål om de franske myndigheders tekniske undersøgelser af en del af beslaglagte penge, spørgsmål om udlevering af en del af pengene og PET's interesse heri.

Det står således klart, at PET-kommissionens undersøgelse vil belyse en lang række aspekter vedrørende myndighedernes håndtering af Lyngby-røveriet.

3. I forbindelse med debatten om Blekingegadesagen har der også været rejst spørgsmål om *PET's videregivelse af oplysninger til kriminalpolitiet* i forbindelse med overvågningen af Blekingegadebanden op gennem 1980'erne.

I Peter Øvig Knudsens bøger hævdes det således, at PET igennem en årrække skulle have haft kendskab til Blekingegadebandens aktiviteter, men at efterretningstjenesten undlod at videregive disse oplysninger til kriminalpolitiet.

Og senest er det – i forbindelse med, at en kriminalassistent fra Københavns Politi er stået frem i medierne – blevet anført, at ”højere kræfter i politiet” under efterforskningen af røveriet mod Daells Varehus i 1988 skulle have nægtet Københavns Politi adgang til oplysninger i Lyngby Politis sag om bankrøveriet i 1983. Begrundelsen skulle have været, at sagen var ”hemmeligstempleet” af PET.

Som det fremgår af PET-kommissionens brev til Justitsministeriet og den tidligere nævnte besvarelse af spørgsmål nr. 448, vil kommissionens undersøgelsen også handle om PET's overvågning af Blekingegadebanden og aspekter af forholdet mellem PET og det almindelige ”åbne” politi.

PET's forhold til det almindelige "åbne" politi vil således bl.a. blive belyst ved afhøring af et antal vidner, herunder bl.a. den nævnte kriminalassistent fra Københavns Politi.

4. Tilbage står to af de rejste spørgsmål, som begge vedrører tiltalerejsningen i sagen. Disse spørgsmål indgår ikke i PET-kommissionens undersøgelse.

Det første spørgsmål drejer sig om, *hvorfor der ikke blev rejst tiltale efter den daværende bestemmelse i straffelovens § 114 om støtte til terrorisme.*

Peter Øvig Knudsen er i sin bog inde på, om dette kunne skyldes "politiske hensyn", fordi det kunne "anses for ubekvemt" at få en sag med forbindelse til international terrorisme i Danmark. Tankegangen skulle således være, at "man dermed risikerede at påkalde sig terroristernes opmærksomhed og vrede."

Det andet spørgsmål drejer sig om, hvorfor der ikke blev rejst tiltale mod den kvindelige læge, som var sigtet for at videregive fortrolige oplysninger til Blekingegadebanen.

5. For så vidt angår spørgsmålet om tiltalerejsning efter den daværende terrorismebestemmelse har jeg ved min besvarelse af dags dato af spørgsmål nr. 463 fra Retsudvalget redegjort udførligt for baggrunden herfor.

Som det fremgår af den skriftlige besvarelse værnede den daværende bestemmelse i straffelovens § 114 alene danske offentlige anliggender og den danske samfundsorden. Bestemmelsen omfattede således ikke støtte til terrorgrupper, som opererede uden for Danmark.

Som det videre fremgår af besvarelsen, blev spørgsmålet om anvendelsen af straffelovens § 114 drøftet internt i anklagemyndigheden inden tiltalerejsningen i sagen.

Rigsadvokaten gav i den forbindelse over for Statsadvokaten for København udtryk for, at bestemmelsen efter Rigsadvokatens opfattelse kun vedrørte danske offentlige anliggender og den danske samfundsorden.

Og dette bad han samtidig statsadvokaten om at meddele Københavns Politi, ligesom han bad statsadvokaten om at sikre sig, at denne opfattelse blev lagt til grund for det fortsatte arbejde med Blekingegadesagen.

Som det også fremgår af mit skriftlige svar, ses spørgsmålet om, hvorvidt der skulle rejses tiltale efter straffelovens § 114 da heller ikke at være blevet forelagt Justitsministeriet.

Justitsministeriet fik alene forelagt – og tiltrådte – anklagemyndighedens indstilling om, at der blev rejst tiltale for overtrædelse af straffelovens § 108 om hjælp til fremmed efterretningsvæsen ved at have indsamlet oplysninger om jødiske personer og firmaer mv. i Danmark med henblik på videregivelse til PFLP.

Der er således ikke belæg for at sige, at Justitsministeriet skulle have forhindret, at der blev rejst tiltale efter den daværende bestemmelse i straffelovens § 114 om støtte til terrorisme.

Når anklagemyndigheden ikke rejste tiltale efter denne bestemmelse, skyldtes det som nævnt, at bestemmelsen efter Rigsadvokatens opfattelse kun vedrørte danske offentlige anliggender og den danske samfundsorden – og altså ikke omfattede støtte til terrorgrupper, der opererede uden for Danmark.

6. For så vidt angår det andet spørgsmål – vedrørende påtaleopgivelsen mod den kvindelige læge – kan jeg henvise til min besvarelse af 12. marts 2008 af spørgsmål nr. 222 fra udvalget.

Som der nærmere er redegjort for her, opgav Statsadvokaten for København påtale i sagen i medfør af den dagældende § 723, stk. 1, i retsplejeloven. Efter denne bestemmelse undlades påtale i de tilfælde, hvor undersøgelsen ikke kan ventes at føre til, at en person findes skyldig til straf.

Den nuværende statsadvokat for København har oplyst, at der efter de oplysninger, der findes i statsadvokatens sagsakter, ses at være tale om, at påtale blev opgivet dels på grund af bevisets stilling, dels på grund af forældelse.

7. Sagen om opklaringen af Blekingegadesagen – og hvad der foregik dengang i 1980'erne – er uden tvivl af stor interesse – ikke mindst i et historisk perspektiv.

Også regeringen finder det interessant at få belyst de mange aspekter omkring Blekingegadesagen, som er blevet rejst i den seneste tids debat.

Som det gerne skulle være fremgået klart af min besvarelse i dag, er nogle af aspekterne – nemlig spørgsmålene om, hvorfor der ikke blev rejst tiltale mod bandens medlemmer for overtrædelse af den dagældende § 114 i straffeloven og mod den kvindelige læge for videregivelse af fortrolige oplysninger – allerede blevet belyst.

Herudover er PET-kommissionen i gang med at undersøge en række forhold vedrørende PET's og eventuelt Justitsministeriets rolle i forbindelse med opklaringen af Blekingegadesagen.

Det er regeringens opfattelse, at det vil være forkert at lave dobbeltarbejde. Derfor mener jeg – som jeg også hele tiden har sagt – ikke, at der bør iværksættes yderligere undersøgelser af Blekingegadesagen, før vi kender resultatet af PET-kommissionens arbejde.

PET-kommissionen har oplyst, at den bliver færdig i år. Når resultatet af kommissionens arbejde foreligger, vil regeringen tage initiativ til at få belyst de dele af Blekingegadesagen, hvor der er behov for yderligere afklaring.

TAK